

Notat

SAMLENOTAT
for ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender)
den 3.-4. december 2015

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Dagsordenspunkt 12 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, studier, elevudveksling, lønnet og ulønnet praktik, volontørtjeneste og au pair-ansættelse (Studie- og forskerdirektivet) = Politisk enighed
KOM(2013) 151 (endelig)

Dagsordenspunkt 13 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en omfordelingsordning i krisesituationer og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.
= Status
KOM-dokument foreligger ikke

Dagsordenspunkt 14 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en fælles EU-liste over sikre tredjelande i forbindelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU om fælles procedurer for tilde-ling og fratagelse af international beskyttelse, og om ændring af direktiv 2013/32/EU (førstebehandling)
= Status
KOM-dokument foreligger ikke.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Internationalt udlændingesamarbejde

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Rune Bæk Krogh
Tel. 4127 1263
Mail rbk@uibm.dk

Sagsnr. 2015 - 821

Dagsordenpunkt 12. Forslag til Europaparlamentets og Rådets Direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, studier, elevudveksling, lønnet og ulønnet praktik, volontørtjeneste og au pair-ansættelse (Studie- og forskerdirektivet)

KOM (2013) 151 (endelig)

Nyt notat.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

1. Resumé

Sagen er omfattet af retsforbeholdet. Kommissionen fremsatte den 25. marts 2013 et forslag til direktiv om adgang for tredjelandsstatsborgere til EU i forbindelse med ophold til forskning, studie, elevudveksling, lønnet og ulønnet træning (praktik), volontører og au pair. Forslaget er en genfremsættelse af to eksisterende direktiver på området: direktiv 2004/114/EC om ophold til studerende fra tredjelande samt direktiv 2005/71/EC om "fast-track" regler for adgang for forskere fra tredjelande. Formålet med direktivforslaget er at forbedre reglerne for ophold for de nævnte grupper samt at inkludere lønnede trainees og au pairs. Direktivforslaget vedrører således en række kendte og et antal nye grupper for fælles regulering af adgangsregler. Desuden vedrører forslaget regulering af autorisation og længde af ophold, afvisningsregler, rettigheder, mobilitet i EU samt procedurer og gennemsigtighed. Sagen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark. På Rådsmødet den 3.-4. december 2015 forventes det, at man vil kunne opnå foreløbig politisk enighed om forslaget med henblik på at få en tidlig 2. læsningsløsning med Europa-Parlamentet.

2. Baggrund

Kommissionen har den 25. marts 2013 fremsat forslag til direktiv om adgang for tredjelandsstatsborgere til EU i forbindelse med ophold til forskning, studie, elevudveksling, lønnet og ulønnet træning (praktik), volontører og au pair.

Direktivforslaget har til formål at understøtte udvikling af fælles politikker for effektiv og retfærdig håndtering af lovlig migration for tredjelandsstatsborgere til EU. Forslaget har desuden til formål at bidrage til implementeringen af EU's 2020-strategi.

Der eksisterer i dag to direktiver på området: direktiv 2004/114/EC om ophold til studerende fra tredjelande, hvori også indgår mulighed for medlemsstaterne at lade direktivet gælde for skoleelever, frivillige og ulønnede trainees, samt direktiv 2005/71/EC om "fast-track" regler for adgang til forskere fra tredjelande. Det nye direktivforslag sigter på at forbedre reglerne for ophold til for de nævnte grupper, samt derudover at inkludere lønnede trainees samt au pairs.

Det bemærkes i den forbindelse, at der er tale om et forslag i "recast"-format, dvs. en omarbejdning af de to gældende direktiver.

Direktivforslaget skal ses i sammenhæng med EU's ønske om at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft, hvor forskere og studerende fra tredjelande kan bidrage til øget udbud af velkvalificerede potentielle arbejdstagere. Desuden vil forslaget understøtte "cirkulation af kompetencer" og samarbejde med tredjelande.

Direktivforslaget vedrører såvel en række kendte som et antal nye grupper for fælles regulering af adgangsregler. Desuden vedrører det regulering af autorisation og længde af ophold, afvisningsregler, rettigheder, mobilitet i EU samt procedurer og gennemsigthed.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, artikel 79, nr. 2, litra a og b. Forslaget skal herefter vedtages med kvalificeret flertal i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure med Europa-Parlamentet, jf. TEUF artikel 294.

Danmark deltager som følge af det danske forbehold på retlige og indre anliggender ikke i vedtagelsen af direktivforslaget og vil dermed ikke blive bundet af direktivet. Danmark er således heller ikke omfattet af direktiv 2004/114/EC eller direktiv 2005/71/EC.

På Rådsmødet den 3.-4. december 2015 forventes det, at man vil kunne opnå foreløbig politisk enighed om forslaget med henblik på at få en tidlig 2. læsningsløsning med Europa-Parlamentet.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med forslaget er at understøtte udvikling af fælles politikker for effektiv og retfærdig håndtering af lovlig migration for tredjelandstatsborgere til EU.

Forslagets hovedelementer:

Direktivforslaget vil omfatte tredjelandstatsborgere, der vil opholde sig i over tre måneder i et EU-land med henblik på forskning, studie, elevudveksling, lønnet og ulønnet praktik, volontørtjeneste eller au pair-ansættelse. Direktivforslaget giver endvidere mulighed for, at forskere kan medbringe deres familiemedlemmer.

Direktivet fastsætter særlige indrejsebetingelser for forskere fra tredjelande, som allerede findes i direktivet vedrørende forskere. Direktivet fastsætter derudover indrejsebetingelser for studerende fra tredjelande samt skoleelever, lønnede og ulønnede praktikanter, volontører og au pair-personer fra tredjelande. Lønnede praktikanter samt au pair er en ny gruppe af tredjelandstatsborgere som medtages i Kommissionens forslag, da disse ikke var omfattet af direktiv 2004/114/EF.

I det seneste kompromisforslag er forskere, studerene, praktikanter og EU-frivillige dog inkluderet som obligatoriske kategorier, mens au pairs, skoleelever og øvrige frivillige bevares som valgfrie kategorier.

Direktivet opremser en række nærmere fastsatte krav for at opnå en opholdstilladelse afhængig af de enkelte kategorier, som er omfattet, herunder bl.a. krav til uddannelsesniveau, sprog, autorisationer og dokumentation for tilstrækkelige ressourcer under opholdet mv.

Direktivet sikrer ret til ligebehandling for de tredjelandsstatsborgere, som falder ind under direktivets anvendelsesområde under henvisning til Single Permit-direktivet (2011/98/EU), som bl.a. sikrer ligebehandling ift. løn- og ansættelsesvilkår, sociale rettigheder i overensstemmelse med forordning 883/2004, adgang til varer og tjenesteydelser mv.

Forskere og studerende får ret til at arbejde, men medlemsstaten kan dog fastsætte visse begrænsninger. Forskere har desuden ret til at undervise i overensstemmelse med national lovgivning, og studerende får med direktivet ret til at arbejde efter gældende regler i medlemsstaten - dog minimum 15 timer om ugen.

Direktivet giver mulighed for, at studerende og forskere kan blive i medlemsstaten i en periode efter afslutning af deres studier/forskningsprojekt med henblik på at søge arbejde eller etablere en virksomhed. Der vil ikke være tale om en automatisk arbejdstilladelse, da medlemsstaterne stadig kan anvende de relevante godkendelsesprocedurer.

Direktivet fastsætter betingelserne for forskeres, studerendes og praktikanter mulighed for at bevæge sig mellem medlemsstaterne. Varigheden for perioden, man kan opholde sig i en anden medlemsstat, samt hvilke krav, der stilles, afhænger af, om der er tale om korttids (under tre måneder) eller lang tidsmobilitet (over tre måneder). For at forenkle mobiliteten, vil der gælde særlige regler for tredjelandsstatsborgere, der deltager i EU-mobilitetsprogrammer som Erasmus Mundus eller Marie Curie programmer.

Direktivet fastsætter endeligt en række proceduremæssige garantier, herunder en tidsfrist, som forpligter medlemsstater til at træffe afgørelse om den fuldstændige ansøgning om en tilladelse og skriftligt underrette ansøgeren herom hurtigt muligt og inden for 90 dage for alle grupper.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet er den 12. november 2013 kommet med sin endelige udtalelse om forslaget (A7-0377/2013).

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da hovedformålet med forslaget er at fremme mobilite-

ten inden for EU, og der er derfor behov for et instrument, der gælder i hele EU.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering.

6. Gældende dansk ret

Overordnet har persongruppen, der er omfattet af direktivet mulighed for at søge om opholdstilladelse i Danmark efter national lovgivning. Dette gælder således for au-pairs, volontører, studerende, forskere og praktikanter.

Den 1. januar 2015 trådte en reform af området for international rekruttering i kraft. Reformen medfører bedre vilkår for forskere, herunder, at opholdstilladelse ikke bortfalder, hvis forskeren opgiver sin bopæl eller udrejser af Danmark i mere end seks måneder. Forskere får desuden mulighed for at arbejde delvist i Danmark og i udlandet, og kravet om fuldtidsbeskæftigelse afskaffes. Herudover fritages forskere og gæsteforskere for kravet om arbejdstilladelse i op til tre måneder.

Endvidere blev der i forbindelse med reformen indført en fast-track ordning for højt kvalificeret arbejdskraft i Danmark. Fast-track ordningen gør det lettere for certificerede virksomheder at hente medarbejdere med særlige kompetencer eller kvalifikationer til Danmark. Forskere er omfattet af ordningen, mens gæsteforskere og ph.d.-studerende ikke er omfattet.

I forbindelse med reformen blev der endvidere indført mere fleksible regler for studerende på Erasmus Mundus-uddannelser, idet studerende på Erasmus Mundus fællesuddannelser er blevet undtaget for reglerne om bortfald af opholdstilladelse og alene behøver at søge om opholdstilladelse i Danmark den første gang, de skal opholde sig her i landet.

Derudover trådte der den 1. januar 2015 nye regler i kraft om et etableringskort, som gælder studerende, der har taget en kandidat eller en ph.d i Danmark. Her er der mulighed for et 2-årigt ophold i Danmark, hvor udlændingen både må arbejde og starte selvstændig virksomhed. Endeligt kan det oplyses, at der den 1. juli 2015 er indført nye regler på au pairområdet, hvor sigtet har været at skabe bedre vilkår for au pairs og klarere rammer for opholdet.

7. Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-Specialudvalget for Asyl- og Indvandring den 23. november 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at det seneste kompromisforslag generelt vil blive positivt modtaget af medlemslandene, og at der kan opnås foreløbig politisk enighed om forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter som udgangspunkt, at de administrative procedurer bliver så enkle og overskuelige som muligt af hensyn til både ansøgere og den administrerende myndighed.

Danmark støtter generelt mulighederne for øget mobilitet for forskere, der arbejder inden for EU.

Danmark støtter en enklere procedure for studerende fra tredjelande, der ønsker at studere i EU.

Danmark støtter generelt mulighederne for øget mobilitet inden for EU blandt studerende fra tredjelande i Erasmus+ Programmet eller studerende i joint-degree uddannelser.

Danmark finder det betænkeligt at inkludere kategorierne ulønnede og lønnede praktikanter, skoleelever, volontører og au pairs i direktivet, da vi ikke finder, at inkluderingen af disse tjener EU's ønske om at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Der blev oversendt grund-og nærhedsnotat den 10. maj 2013.

Dagsordenpunkt 13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en omfordelingsordning i krisesituationer og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne.

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat. Ændringer i notatet er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

1. Resumé

Sagen er omfattet af retsforbeholdet. Kommissionen fremlagde den 9. september 2015 forud for det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 14. september 2015 en "migrationspakke", som blev præsenteret for Folketingets Europaudvalg på dets møde den 11. september 2015. Migrationspakken indeholder en række forslag, herunder lovgivningsmæssige initiativer, med sigte på at styrke håndteringen af den aktuelle situation på migrationsområdet i EU på kort og langt sigt, herunder et forslag om en permanent omfordelingsordning indarbejdet i en revideret Dublin-forordning. Forslaget blev kort drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober, og på det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 blev man enige om at fortsætte behandlingen af forslaget om omfordeling i krisesituationer. Da forslaget er omfattet af Danmarks retlige forbehold, har det hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark deltager imidlertid i Dublin-forordningen via en parallelaftale og vil inden 30 dage efter vedtagelsen skulle give besked om, hvorvidt man vil gennemføre ændringen i national ret. Såfremt Danmark beslutter ikke at gennemføre forslaget, vil Danmarks deltagelse i Dublin-samarbejdet som udgangspunkt anses for ophørt. Danmark vil ikke deltage i den foreslåede permanente, bindende omfordelingsordning. Samtidig lægger Danmark stor vægt på at forblive en del af Dublin-systemet. Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 9. september 2015 bl.a. et forslag til indførelse af en permanent omfordelingsordning i krisesituationer ved en ændring til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 om fastlæggelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (Dublin-forordningen).

Formålet med forslaget er at indarbejde en permanent og obligatorisk omfordelingsordning, der kan tages i anvendelse i nødsituationer i enkelte medlemsstater og sikre omfordeling fra disse medlemsstater til andre EU-lande. Der lægges i forslaget op til, at ordning kan aktiveres af Kommissionen ved delegerede retsakter.

Forslaget er en del af Kommissionens ”migrationspakke”, der blev præsenteret den 9. september 2015 forud for det ekstraordinære rådsmøde den 14. september 2015, og som blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 11. september 2015.

Forslaget blev kort drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober 2015.

Af rådskonklusionerne vedtaget på det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 følger, at Rådet og medlemsstaterne vil fortsætte behandlingen forslaget om en af en omfordelingsordning i krisesituationer.

Det danske retsforbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V.

Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge artikel 2 i protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark (”retsforbeholdet”).

Danmark har imidlertid en parallelaftale i forhold til den gældende Dublin-forordning, der giver Danmark ret til fortsat at være tilsluttet retsakten med ændringer på mellemstatsligt grundlag, såfremt Danmark inden 30 dage efter vedtagelsen giver meddelelse til Kommissionen om, at man vil gennemføre indholdet af ændringerne i national lovgivning, jf. parallelaftalens artikel 3, stk. 2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre sådanne ændringer, følger det af parallelaftalens artikel 3, stk. 7, at aftalen som udgangspunkt betragtes som opsagt.

3. Formål og indhold

Kommissionen lægger op til en ændring af Dublin-forordningen med henblik på at indarbejde bestemmelser om en permanent og obligatorisk omfordelingsordning, der kan tages i anvendelse i specifikke nødsituationer i enkelte medlemsstater og sikre omfordeling fra disse medlemsstater til andre EU-lande.

Formålet med forslaget er – i klart definerede nødsituationer – at sikre en fair fordeling af asylansøgere med klart behov for international beskyttelse. Forslaget vedrører alene asylansøgere fra oprindelseslande, for hvilke den

gennemsnitlige anerkendelsesprocent i EU er 75 % eller over. Derudover har forslaget til hensigt, at sikre korrekt anvendelse af Dublin-systemet.

Kommissionens forslag fremsættes på baggrund af Traktatens artikel 78(2)(e) om kriterier og procedurer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse. Dette er samme hjemmel som den eksisterende Dublin-forordning.

Det fremgår af forslaget, at Danmark ikke vil være omfattet af forordningsforslaget på grund af det danske retsforbehold. I Kommissionens begrundelse for forslaget er det anført, at Danmark er tilknyttet forordningen via en parallelaftale. Ifølge parallelaftalen skal Danmark give meddelelse til Kommissionen, hvorvidt Danmark agter at gennemføre forordningsændringen. Sker dette ikke inden for angivne tidsfrister, anses parallelaftalen om Danmarks deltagelse i Dublin- og Eurodac-forordningerne som udgangspunkt for opsagt.

Nærmere om hovedelementerne i forslaget

Forslaget er en del af Kommissionens migrationspakke og skal ses som led i en overordnet og systemisk tilgang til migration. Nøglen til at sikre, at en sådan helhedstilgang er effektiv, består i at sørge for, at politikkerne i praksis gennemføres på en sammenhængende måde og således, at de supplerer hinanden. EU-agenturerne vil inden for rammerne af den "brændpunktstilgang" (etablering af registrerings- og modtageforanstaltninger), som Kommissionen har foreslået, yde udstrakt og målrettet støtte til de medlemsstater, der står over for et uforholdsmæssigt stort migrationspres på deres eksterne grænser. Den operationelle støtte, der kan ydes inden for rammerne af denne tilgang, omfatter bl.a. registrering og screening af ulovlige migranter, debriefing af ulovlige migranter, asylstøtte i form af bistand med registreringen af ansøgninger om international beskyttelse og udarbejdelsen af sagsakter, samt fremskyndelse af informationsudveksling og samarbejde med henblik på undersøgelser af kriminelle netværk, der gør det lettere for ulovlige migranter at rejse til EU og derfra videre inden for EU. Hertil kommer koordinering af tilbagesendelser.

En sådan samordnet indsats vil sætte medlemsstaterne i stand til at lette migrationspresset hurtigere og mere effektivt i fuld overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder.

Samspil med omfordelingsordninger baseret på artikel 78, stk. 3, i TEUF

Der skal sondres mellem forslaget om indførelse af en omfordelingsordning i krisesituationer og de forslag, Kommissionen har vedtaget på grundlag af artikel 78, stk. 3, i TEUF, til fordel for visse medlemsstater, som oplever en pludselig tilstrømning af tredjelandsstatsborgere på deres område.

Mens de foranstaltninger, Kommissionen har foreslået på grundlag af artikel 78, stk. 3, i TEUF, er midlertidige, indføres der med forslaget om oprettelse

af en omfordelingsordning i krisesituationer en metode til i en overgangsperiode at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgninger om international beskyttelse indgivet i en medlemsstat, der står i en krisesituation. Således kan man sikre en mere retfærdig fordeling af ansøgerne mellem medlemsstaterne og dermed lette Dublinsystemets funktionsmåde, selv i kriseperioder.

I forslaget er der fastsat strenge betingelser for anvendelse af omfordelingsordningen i krisesituationer i en givet medlemsstat, herunder navnlig at medlemsstaten står i en krisesituation, der gør det vanskeligt at anvende Dublinforordningen på grund af et ekstremt pres kendetegnet ved en uforholdsmæssigt stor tilstrømning af tredjelandstatsborgere eller statsløse, som i høj grad udfordrer landets asylsystem.

Indførelsen af en omfordelingsordning i krisesituationer rækker ikke ved, at Rådet på forslag af Kommissionen kan vedtage midlertidige foranstaltninger til fordel for en medlemsstat, der står i en nødsituation som omhandlet i artikel 78, stk. 3, i TEUF. Vedtagelsen af nødforanstaltninger på grundlag af artikel 78, stk. 3, i TEUF vil fortsat være relevant i undtagelsessituationer, hvor der er behov for en hurtig reaktion, som eventuelt kan indbefatte migrationsstøtte i bredere forstand, hvis betingelserne for anvendelse af omfordelingsordningen i krisesituationer ikke er opfyldt.

Ibrugtagning af omfordelingsordningen

For at kunne tage omfordelingen i krisesituationer i brug, skal Kommissionen på grundlag af underbyggede oplysninger, især oplysninger indhentet af EASO og Frontex, fastslå, at en medlemsstat står i en krisesituation, der gør det vanskeligt at anvende forordning (EU) nr. 604/2013 på grund af et ekstremt pres kendetegnet ved en uforholdsmæssigt stor tilstrømning af tredjelandstatsborgere eller statsløse, som i høj grad udfordrer landets asylsystem. Krisesituationen skal være af et sådant omfang, at det lægger et betydeligt pres på selv et velfungerende asylsystem, idet der også tages hensyn til den berørte medlemsstats størrelse.

I forslaget fastsættes følgende klare indikatorer, som Kommissionen bl.a. skal tage i betragtning i forbindelse med den oven for omhandlede vurdering: Det samlede antal ansøgere om international beskyttelse og ulovligt indrejste tredjelandstatsborgere og statsløse i de seks måneder, der går forud for vedtagelsen af den delegerede retsakt, stigningen i disse tal sammenlignet med samme periode det foregående år samt antallet af ansøgninger pr. indbygger i den medlemsstat, der drager fordel af omfordelingen, i de foregående 18 måneder sammenlignet med EU-gennemsnittet.

Det foreslås, at omfordelingsordningen i krisesituationer kun tages i brug for ansøgere, som umiddelbart har et klart behov for international beskyttelse, og for hvilke den kriseramte medlemsstat ellers ville være ansvarlig for efter kriterierne i kapitel III i forordning (EU) nr. 604/2013. Disse ansøgere defineres i dette forslag som ansøgere, hvis nationalitet, baseret på de senest

tilgængelige ajourførte gennemsnitlige kvartalsdata fra Eurostat for hele EU, har en anerkendelsesprocent på 75 % eller derover.

Anvendelse af omfordelingsordningen i krisesituationer

Når Kommissionen har fastslået, at betingelserne for flytning er opfyldt for en bestemt medlemsstats vedkommende, skal den vedtage en delegeret retsakt med henblik på at tage omfordelingsordningen i brug. Den delegerede retsakt skal a) konstatere, at der foreligger en krisesituation i den medlemsstat, der drager fordel af omfordeling, b) bestemme, hvor mange personer der skal omfordeles fra den pågældende medlemsstat, c) afgøre, hvordan disse personer skal fordeles mellem medlemsstaterne, ved at anvende formelen for den fastsatte fordelingsnøglen og d) fastsætte den periode, i hvilken omfordelingsordningen i krisesituationer skal finde anvendelse. Den delegerede retsakt træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på højst en måned fra Kommissionens meddelelse af retsakten. Den delegerede retsakt kan anvendes i højst to år.

Metode til bestemmelse af, hvor mange personer der skal omfordeles

Forslaget indeholder objektive, verificerbare indikatorer, som Kommissionen skal tage i betragtning, når den i forbindelse med vedtagelsen af en delegeret retsakt om anvendelse af omfordelingsordningen i krisesituationer i en bestemt medlemsstat skal afgøre, hvor mange personer der skal omfordeles fra den pågældende medlemsstat, herunder bl.a.: antal ansøgere pr. indbygger i den medlemsstat, der drager fordel af omfordelingen, i de 18 måneder - og specielt i de seks måneder - der går forud for vedtagelsen af den delegerede retsakt, sammenlignet med EU-gennemsnittet, asylsystemets kapacitet i den pågældende medlemsstat og medlemsstatens deltagelse i tidligere solidaritetsinitiativer, og i hvilket omfang medlemsstaten har draget fordel af tidligere EU-solidaritetsforanstaltninger.

Der fastsættes desuden en øvre tærskel for det antal personer, der skal flyttes, nemlig 40 % af det antal ansøgninger, der er indgivet i den pågældende medlemsstat i de seks måneder, der går forud for vedtagelsen af den delegerede retsakt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Forslaget giver på nuværende tidspunkt ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Som anført under punkt 2 er forslaget omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Dan-

mark og vil således ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Da der er tale om en ændring af Dublin-forordningen, som Danmark har tiltrådt på mellemstatsligt grundlag i medfør af en parallelaftale, vil Danmark imidlertid skulle meddele Kommissionen, hvorvidt man ønsker at gennemføre indholdet af ændringen i dansk ret. En dansk beslutning om ikke at ville gennemføre ændringen betyder, at Danmarks deltagelse i Dublin-samarbejdet som udgangspunkt anses for ophørt. En løsning, der muliggør Danmarks fortsatte deltagelse i Dublin-forordningen uden at gennemføre den foreslåede ændring, forventes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser. Eventuelle statsfinansielle konsekvenser afledt af enten opsigelse af parallelaftalen eller tilslutning til den foreslåede ændring kan ikke vurderes nærmere på det foreliggende grundlag.

8. Høring

Sagen er senest blevet drøftet i specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde den 23. oktober 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark vil ikke deltage i den foreslåede permanente, bindende omfordelingsmekanisme. Samtidig lægger Danmark stor vægt på at forblive en del af Dublin-systemet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget.

Sagen har *senest været* forelagt for Folketingets Europaudvalg *den 2. oktober 2015*. Da sagen udgør en del af Kommissionens migrationspakke vedtaget den 9. september 2015 er sagen *endvidere* indeholdt i forlæggelsen for udvalget den 11. september 2015 forud for det ekstraordinære rådsmøde (retlige- og indre anliggender) den 14. september 2015.

Dagsordenpunkt 14. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en fælles EU-liste over sikre tredjelande i forbindelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse, og om ændring af direktiv 2013/32/EU (førstebehandling)

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat. Ændringer i notatet er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af restforbeholdet.

1. Resumé

Sagen er omfattet af retsforbeholdet. Kommissionen fremlagde den 9. september 2015 forud for det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 14. september 2015 en "migrationspakke", som blev præsenteret for Folketingets Europaudvalg på dets møde den 11. september 2015, indeholdende en række forslag, herunder et forslag om etablering af en fælles liste over sikre tredjelande, som skal smidiggøre sagsbehandlingen i form af en særlig hurtig procedure i sager, hvor en ansøgning fra en asylansøger, dels vurderes ubegrundet, og dels kommer fra et land, der optræder på den fælles liste over sikre oprindelseslande. Forslaget blev kort drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober, og på det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 blev man enige om at fortsætte behandlingen af forslaget. Da forslaget er omfattet af Danmarks retlige forbehold, har det hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Fra dansk side støttes etableringen af en europæisk liste over sikre oprindelseslande, som Danmark dog ikke kan deltage i på grund af retsforbeholdet.

2. Baggrund

Etablering af en fælles europæiske liste over sikre tredjelande blev drøftet på Det Europæiske Råds møde den 25.-26. juni 2015. I Det Europæiske Råds konklusioner fra 25.-26. juni 2015 peges på, at Kommissionen vil fremlægge foranstaltninger, der skal træffes med henblik på at anvende EASO til at koordinere gennemførelsen af bestemmelserne om "sikkert oprindelsesland" i direktivet om asylprocedurer med henblik på at fremskynde behandlingen af asylansøgninger. Kommissionen har tilkendegivet, at den agter at styrke bestemmelserne om "sikkert oprindelsesland" i direktivet om asylprocedurer, herunder eventuel oprettelse af en fælles EU-liste over sikre oprindelseslande.

Forslaget blev kort drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober, og på det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 9. november 2015 blev man enige om at fortsætte behandlingen af forslaget om sikre oprindelseslande.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at styrke bestemmelserne om sikre oprindelseslande i asylproceduredirektivet. Dette skal ske gennem en smidiggørelse af sagsbehandlingen i form af en særlig hurtig procedure i sager, hvor en ansøgning fra en asylansøger, dels vurderes at være ubegrundet, og dels kommer fra et land, der optræder på listen over sikre oprindelseslande. Listen indeholdt i forslaget omfatter Tyrkiet og Vestbalkan (Albanien, Bosnien-Herzegovina, Makedonien, Kosovo, Montenegro, Serbien).

Kommissionen skal have mulighed for at suspendere enkelte tredjelande fra listen, såfremt disse lande ikke længere kan betragtes som sikre i overensstemmelse med asylproceduredirektivet.

Den fælles liste skal ses som første skridt mod etablering af en sammenhængende fælles europæisk liste over sikre tredjelande, hvilket kan føre til harmonisering på området og hermed afskaffelse af nationale lister. Kommissionen kan foreslå, at nye tredjelande tilføjes til listen, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. I den forbindelse skal der gives prioritet til lande med et højt antal af asylansøgere til EU, f.eks. Bangladesh, Pakistan og Senegal. Kommissionen evaluerer listen hvert 3. år med henblik på bl.a. optagelse af nye tredjelande til listen. Optagelse af nye tredjelande på listen baseres på information fra medlemsstaterne, Rådet, EASO, UNHCR og andre relevante internationale organisationer.

På grund af det danske retsforbehold deltager Danmark ikke i asylproceduredirektivet. Af samme grund kan Danmark ikke deltage i forslaget om sikre oprindelseslande.

Danmark har imidlertid allerede en Åbenbart Grundløs Haste-procedure. Det er en særlig accelereret procedure for asylansøgere fra lande, hvor der som udgangspunkt er en formodning om, at asylansøgere vil få afslag på en ansøgning om asyl, fordi de kommer fra et land, hvor der som udgangspunkt ikke er risiko for forfølgelse. Udlændingemyndighederne opererer i disse sager med en liste over sikre lande, der udarbejdes af myndighederne efter drøftelser med Dansk Flygtningehjælp og Rigspolitiet.

De lande, der på nuværende tidspunkt er omfattet af listen er: alle EU-lande, Albanien, Australien, Bosnien-Hercegovina, Canada, Island, Japan, Kosovo, Makedonien, Moldova, Mongoliet, Montenegro, New Zealand, Norge, Rusland – med en række undtagelser, der vurderes konkret, f.eks. etniske tjetjenerne, russiske jøder eller personer med politiske aktiviteter, der har været udsat for myndighedsovergreb – Schweiz, Serbien og USA.

Hvis udlændingemyndighederne efter at have afholdt samtale med ansøgeren indstiller, at der skal meddeles afslag på asyl i denne procedure, forelægges sagen for Dansk Flygtningehjælp. Såfremt Dansk Flygtningehjælp er enig i, at sagen kan afgøres i Åbenbart Grundløs Haste-proceduren, meddeler udlændingemyndighederne herefter et afslag, der ikke kan påklages.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen er senest blevet drøftet i specialudvalget for asyl- og indvandrings-samarbejde den 20. oktober 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlems-staters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes etableringen af en europæisk liste over sikre oprindelseslande, som Danmark dog ikke kan deltage i på grund af retsforbeholdet.

En europæisk liste over sikre oprindelseslande vurderes at kunne føre til mere effektive procedurer for identifikation og tilbagesendelse af migranter – uden krav på beskyttelse – til deres oprindelseslande.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. oktober 2015. Sagen er endvidere en del af Kommissionens migrationspakke, der blev præsenteret den 9. september 2015 forud for det ekstraordinære råds-møde (retlige og indre anliggender) den 14. september 2015, og som blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 11. september 2015.